Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

Орган парткома, рэктарата, камітэта ЛКСМБ, прафкома і мясцкома Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна

№ 25 (267) | Панядзелак, 1 кастрычніка 1956 года | Цана 20 кап.

ПА УНІВЕРСІТЭТУ

* * *

Усё тут падрыхтавана да заняткаў

Студэнты гістарычнага і юрыдычнага факультэтаў ахвотна наведваюць кабінет марксізма-ленінізма і палітэканоміі. Хораша і утульна там: дабротныя выгодныя сталы, прыгожыя дываны на падлозе, стэнды і наглядныя дапаможнікі—усё гэта стварае добрыя абставіны для заняткаў.

— Да новага навучальнага года мы падрыхтавалі многа новага,— гаворыць Р. З. Ханіна—старшы лабарант кабінета.

— У кабінеце аформлены стэнды, вітрына па шостаму пяцігадоваму плану. На відным месцы вывешана тэматыка для дыпломных работ.

У адпаведнасці з праектам новаи праграмы па гісторыі КПСС, філасофіі і палітэканоміі састаўлена картатэка з указаннем літаратуры па кожнай тэме.

Сярод новай літаратуры асабліва каштоўнымі з'яўляюцца кнігі успамін аб жыцці і дзейнасці В. І. Леніна.

А. АЛЕШКА.

НА ЗДЫМКУ: Студэнткі I курса хімічнага факультэта Валя Астапека, Валя Кукашынава і Мая Баркоўская на першых лабараторных занятках.

Фото М. Пільшчыкава.

ТАВАРЫСЦКІЯ СУСТРЭЧЫ

Ціха і спакойна зараз у аудыторыях універсітэта. Больш палавіны студэнтаў працуюць на калгасных палях.

А у спартыўнай зале БДУ з самага рання і да позняга вечара праходзяць трэніроўкі. Да новых сустрэч рыхтуюцца баскетбалісты і гімнасты. Легкаатлеты і лыжнікі трэніруюцца на стадыёне.

Рэгулярна праходзяць трэніроўкі валейбольнай секцыі (трэнер майстар спорту Ефімаў). З кожным днём калектыў валейбалістаў становіцца больш дружным, зладжаным. Спартсмены павышаюць сваё майстэрства.

22-га верасня адбылася таварысцкая сустрэча па валейболу паміж мужчынскімі камандамі універсітэта і інстытута механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі. Ігра праходзіла пры яўнай перавазе валейбалістаў БДУ і закончылася іх перамогай з агульным лікам 3:1.

А днём пазней адбыліся таварысцкія сустрэчы баскетбольных мужчынскіх і жаночых каманд БДУ і медыцынскага інстытута. Ігра праходзіла з пераменным поспехам. Перамога—за спартсменамі універсітэта. Жаночая каманда БДУ выйграла з лікам 36:33, мужчынская—з лікам 56:47.

А. ПУСТАХОД.

На 5-ым курсе хімічнага факультэта ідуць заняткі. Кожны дзень шматлікія лабараторыі факультэта запаўняюць выпускнікі. Зараз у іх адказны перыяд. Пяцікурснікі абмяркоўваюць тэмы дыпломных работ.

Студэнтка групы арганічнага сінтэзу Тамара Шут гаворыць:

— У нашай групе сем чалавек. Цяпер у нас практычныя заняткі па арганічнаму сінтэзу. Усе мы абралі тэмы дыпломных работ. Мне, напрыклад, прыдзецца мець справу з трыфторуксуснай кіслатой.

Многія выпускнікі збіраюць матэрыялы для сваіх дыпломных работ ужо даўно. З трэцяга курса пачала працаваць над пытаннем хроматаграфіі смол Тамара Галышава. Яе кіраўнік—дацэнт К. А. Пячорская. Пад кіраўніцтвам Ф. Г. Асіпенка над тэмай «Хроматаграфія углевадародаў» працуе выпускніца Ольга Шырокая.

НА ЗДЫМКУ: Студэнткі 5-га курса Рая Сеўба і Тамара Шут у лабараторыі.

Фото Э. Дамарацкага і П. Беражкова

ЗА КАРЭННАЕ ПАЛЯПШЭННЕ ВЫКЛАДАННЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК

XX з'езд КПСС, які з'явіўся буйнейшай гістарычнай падзеяй у жыцці нашай партыі і краіны, у жыцці міжнароднага комуністычнага руху, даў совецкаму народу чоткую праграму барацьбы за далейшы уздым усёй эканомікі і культуры краіны. Паспяховае ажыццяўленне вялікіх задач комуністычнага будаўніцтва, пастаўленых з'ездам, настойліва патрабуе далейшага павышэння якасці падрыхтоўкі спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі. Вялікае значэнне у гэтай справе заклікана адыграць творчае засваенне студэнтамі марксізма-ленінізма—навукі аб законах развіцця чалавечага грамадства, аб законах будаўніцтва комунізма.

У рашэннях і матэрыялах XX з'езда ускрыты і падвергнуты сур'ёзнай крытыцы памылкі і недахопы, якія мелі месца у навуковай распрацоўцы праблем палітычнай эканоміі, філасофіі, гісторыі КПСС, юрыдычнай навукі, так і выкладанні грамадскіх дысцыплін у вышэйшай школе, у вывучэнні марксізма-ленінізма нашымі кадрамі. Важнейшы з недахопаў нашай ідэалагічнай работы, нашага тэарэтычнага фронту састаіць у адрыве тэарэтычнай работы, прапагандысцкай работы ад жыцця, ад практыкі комуністычнага будаўніцтва. Шырокае распаўсюджанне атрымалі такія адмоўныя з'явы, як дагматызм, цытатніцтва, начотніцтва, калі вышэйшым крытэрыем правільнасці той ці іншай тэорыі, таго ці іншага палажэння у грамадскай навуцы лічылася не жыццё, не практыка комуністычнага будаўніцтва, а наяўнасць выказвання, цытаты таго ці іншага аўтарытэта. Сур'ёзным тормазам на шляху развіцця грамадскай навукі з'ўляецца культ асобы, пры якім лічылася, што выказваць нешта новае і арыгінальнае у грамадскай навуцы можа толькі адзін І. В. Сталін, а усе астатнія павінны толькі папулярызаваць і пераказваць яго думкі. Гэта немінуча вяло да дагматызму, да таго, што часта жыццё падганялася пад цытату, нярэдка прыводзіла да таптання на месцы у грамадскай навуцы.

У галіне прапагандысцкай і выкладчыцкай работы дагматызм і начотніцтва праявіліся у тым, што вывучэнне марксісцкай тэорыі вялося адарвана ад задач гаспадарчага будаўніцтва, ад практыкі барацьбы совецкага народа за комунізм. Слаба увязвалася вывучэнне марксісцка-ленінскай тэорыі з практыкай, задачамі нашага будаўніцтва і у вышэйшай школе. Такое вывучэнне нярэдка прыводзіла да таго, што студэнты не вучыліся прымяняць тэорыю на практыцы, а проста завучвалі асобныя палажэнні, якія не маглі прымяняць да канкрэтнага аналізу сапраўднасці.

Можна было-б прывесці нямала прыкладаў, якія паказваюць, што такія недахопы мелі месца і у нашым універсітэце. Так, студэнт 5-га курса аддзялення журналістыкі В. Хорсун, здаваўшы дзяржаўны экзамен па асновах марксізма-ленінізма у ліпені гэтага году на пытанне аб крытыцы і самакрытыцы даволі бойка адказаў, што «крытыка і самакрытыка—гэта рухаючая сіла развіцця совецкага грамадства». Але ён аказаўся зусім бездапаможным, калі яго папрасілі растлумачыць, што гэта значыць, расказаць, як ён, будучы журналіст, будзе выкарыстоўваць гэтую рухаючую сілу у сваёй працы.

(Працяг на 3 стар.)

АБ НОВЫМ ПАРАДКУ НАЗНАЧЭННЯ СТЫПЕНДЫЙ СТУДЭНТАМ

З першага верасня г. г. устаноўлены новы парадак назначэння стыпендый студэнтам ВНУ і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў.

Студэнтам першага курса стыпендыі у першым семестры назначаюцца:

прынятым у ВНУ без прыёмных экзаменаў з ліку закончыўшых сярэднюю школу з залатым або срэбраным медалем;

прынятым у ВНУ без прыёмных экзаменаў з ліку закончыўшых сярэднія спецыяльныя навучальныя установы з выдатнымі адзнакамі, уключаных у 5 працэнтаў выпуску спецыяльнай навучальнай установы;

прынятым у ВНУ без прыёмных экзаменаў удзельнікам Айчыннай вайны, закончыўшым сярэднюю школу з атэстатам выдатніка (незалежна ад году заканчэння школы);

здаўшым прыёмныя экзамены па ўсіх прадметах з адзнакай «выдатна» і «добра» і ў асобных выпадках атрымаўшым на уступных экзаменах «здавальняюча».

У наступных семестрах стыпендыі назначаюцца з першага дня таго месяца, які ідзе за экзаменацыйнай сесіяй пры ўмове выканання вучэбнага плану семестра. Адзнакі экзаменацыйнай сесіі павінны быць «выдатна» і «добра», а ў асобных выпадках «здавальняюча». Адзнакі па факультацыўным дысцыплінам пры назначэнні стыпендый не ўлічваюцца. Адзнакі па вучэбнай ці вытворчай практыцы ўлічваюцца нараўне з адзнакамі па залікам, для якіх устаноўлены дыферэнцыраваныя адзнакі.

Пры прадстаўленні студэнту водпуску стыпендыя за час водпуску не выплачваецца.

Студэнтам, пакінутым на паўторны год навучання па непаспяховасці, стыпендыя не выплачваецца на працягу ўсяго паўторнага года навучання.

Студэнтам, не атрымаўшым стыпендыю, пакінутым на другі год навучання па хваробе, стыпендыя можа быць назначана на паўторным годзе навучання па выніках чарговай экзаменацыйнай сесіі на агульных падставах.

Пры пераводзе са старэйшага на малодшы курс па асабістай просьбе студэнта, стыпендыя не выплачваецца увесь навучальны год.

Для назначэння стыпендый ствараюцца камісіі на факультэтах пад старшынствам дэкана або яго намесніка з удзелам грамадскіх арганізацый. Рашэнні стыпендыяльных камісій факультэтаў аб назначэнні студэнтам стыпендый зацвярджаюцца загадам рэктара.

Стыпендыяльныя камісіі пры разглядзе заяў студэнтаў аб назначэнні ім стыпендыі павінны ўлічваць паспяховасць і матэрыяльнае становішча студэнтаў (наяўнасць членаў сям'і і іх агульны заработак).

Стыпендыі незалежна ад матэрыяльнага становішча пры наяўнасці адзнак не ніжэй «здавальняюча» атрымліваюць:

Героі Совецкага Саюза і Героі Соцыялістычнай Працы;

былыя выхаванцы дзіцячых дамоў і дзіцячых працоўных выхаваўчых калоній і дзеці, якія знаходзяцца на патранаце;

глуханямыя і сляпыя.

Студэнты ВНУ, якія атрымліваюць пенсію з выпадку страты кармільца, з ліку рабочых і служачых назначаюцца на стыпендыю на агульных падставах.

Рэктар БДУ мае права часова знімаць са стыпендыі студэнтаў, якія парушаюць дысцыпліну.

Новы парадак назначэння стыпендый уступае у сілу з 1-га верасня 1956 года для першых курсаў і з 1-га лютага для другіх і старэйшых курсаў.

ПАРТЫЯ СКАЗАЛА ТРЭБА,—КОМСАМОЛЕЦ АДКАЗАЎ ЕЙ—ЁСЦЬ!

Незвычайны поезд сустракалі студэнты БДУ 21-га верасня. Ён меў нумар 45-ы. Але ніхто добра не ведаў, калі ён прыбудзе на пасажырскую станцыю.

Сотні юнакоў і дзяўчат прышлі на вакзал. Здавалася, што зноў наступіў май. Столькі тут было букетаў кветак! Смех, жарты, песні... Вяселле студэнтаў не змог нават спыніць сухі голас дыктара: «Таварышы сустракаючыя! 45-ы поезд з цалінных зямель прыбудзе ў 2 гадзіны ночы».

Два месяцы прыслухоўваліся студэнты да голасу сваіх таварышоў, якія працавалі на далёкіх казахстанскіх землях, 60 дзён чакалі яны гэтай сустрэчы. І што ў параўнанні з гэтым тры гадзіны?

Нехта расцягнуў мехі гармоніка. І панеслася над прыціхшай плошчай задорная студэнцкая песня. А вось у віхры беларускай полькі закружыліся адна за другой пары.

... Нарэшце замігалі агні набліжаючагася цягніка. Сотні сустракаючых уважліва глядзяць у вокны праходзячых уздоўж перона вагонаў, прагна шукаючы сваіх родных, знаёмых. І вось ужо першыя моцныя абдымкі... Адзін за другім выходзяць з вагонаў загарэлыя, вазмужалыя юнакі і дзяўчаты...

Больш гадзіны вясёлы шум не змаўкаў на пероне. Даўно не бачылі такіх сустрэч чыгуначнікі!

Гэтае вяселле працягвалася амаль усю ноч, а на наступны дзень з новай сілай успыхнула ў прасторнай 58-ай аудыторыі біялагічнага корпуса, дзе сабраліся тыя, хто сваёй сумленнай працай дапамаглі навасёлам убраць багаты ураджай.

Н. ЧЭХОЎСКІ.

ГЕРОІ НАШАГА ЧАСУ

Мой субяседнік быў у сінім у палоску касцюме, у дзіка-каляровым гальштуку і новых чаравіках на тоўстай мікрапорыстай падэшве. Выгляд у яго быў чалавека, усё пазнаўшага ў сваім жыцці, усё зведаўшага і ва ўсім расчараваўшагася.

—Дзе вы знойдзеце цяпер гэтую рамантыку? Усё гэта словы адны,—ён ухмыльнуўся. — Бачыце, здалёку ўсё здаецца добрым, уяўленне малюе парой такія карціны, што захоплівае дух. А як сутыкнешся з гэтым намечаным ідэалам у жыцці, то не тое што здзяйсняць—глядзець на яго прападае ахвота.

Гэты няпрызнаны «геній» з юрыдычнага факультэта ўспомніўся мне ў час мітынга студэнтаў, прысвечанага вяртанню сваіх сяброў з Казахстана, дзе яны дапамагалі ўбіраць багаты ураджай.

Вялікая аудыторыя набіта бітком, а людзі ўсё прыбываюць і прыбываюць. Садзяцца па двое на адным крэсле—у цеснаце, але не ў крыўдзе. Словы першага аратара Гаўрыла Аляксеевіча Павецьева прымушаюць комсамольцаў па-новаму зірнуць на сябе і на сваю працу у далёкім Казахстане. Гаўрыіл Аляксеевіч пералічвае, што зроблена студэнтамі універсітэта. Больш 50 тысяч гектараў пшаніцы дапамаглі убраць яны ў соўгасах імя Фрунзе і імя Горкага,-дзесяткі тысяч тон зерня здалі дзяржаве. Вялікія справы стаяць за гэтымі лічбамі. Кожнаму з пабываўшых на цаліне ўспамінаюцца дні гарачай працы.

Нікому не забыць таго часу, калі прывезлі студэнтаў у брыгады соўгасаў, паказалі на бяскрайнія пшанічныя палі і сказалі:

— Гэта патрэбна убраць. І як мага хутчэй.

Патрэбна убраць—гэтага патрабуе народ. Для гэтага іх і паслалі ў далёкія казахстанскія стэпы. Кожны добра разумеў гэта. Інакш не адказаліся-б добраахвотна ад летніх канікул, не прамянялі-б чыстыя ўтульныя кватэры на гэтыя брызентавыя палаткі, у якіх вельмі холадна па начах і прыходзіцца па двое лажыцца на дзеравянных ложках з саломенным сяннікам, каб сагрэцца. Але што я кажу—ноч. Яе-ж амаль не існавала для студэнтаў на працягу двух месяцаў. Яны ўставалі як толькі світала, з першымі праменнямі сонца. Нездарма хтосьці трапна падмеціў, што яны сапернічалі з сонцам: хто раней паднімецца. А сонца—злы сапернік. К поўдню яно так раскальвала зямлю і паветра, што немагчыма было дыхаць. А ў дадатак паднімаліся над палямі і над такамі цэлыя воблакі залацістага пшанічнага пылу, ад чаго здаваліся комсамольцы зусім сівымі.

— А мы дамовіліся не прыкмячаць гэтага,—успамінае Алег Каспяровіч.—Памятаеце, у каланістаў Макарэнка быў лозунг: «не пішчаць!» Вось мы і прытрымліваемся яго.

У летнія дні сонца любіць падоўгу вісець на небасхіле. Але пасля поўдня, быццам пераканаўшыся ў сваім бяссіллі перамагчы людзей, яно пачынае апускацца да гарызонта. І заходзіць яно паволі, быццам скрозь прышчураныя векі праглядвае: няўжо яшчэ працуюць гэтыя няўгамонныя комсамольцы? Шкада, што трэба спяшацца сонцу ў другое поўшар'е, а то яно-б убачыла, што яшчэ доўга пасля яго заходу працуюць студэнты. Працуюць да тых пор, пакуль не стане зусім цёмна. А потым, мусіць, ідуць у палаткі, валяцца на пасцелі і засынаюць мёртвым сном, каб заўтра раніцою ўстаць і зноў прынясца за працу.

Надзя Лось расказвае, як пасля працы збіраліся студэнты на лятучкі, знаходзілі прычыны зрываў.

— Рытм працы—вось што мы павінны былі вытрымаць, чаго-б гэта не каштавала,—сказаў студэнт фізмата Васіль Баранаў.— Мы-ж хацелі ураджай убраць як мага хутчэй.

— А паглядзелі-б вы,—успамінае Уладзімір Трусевіч,—як мы адпачывалі пасля лятучкі. Уявіце сабе вялікі касцёр, танцуючыя вакол яго пары. І над прыціхшым стэпам нясуцца задушэўныя песні.

— Не,—заключае студэнтка Аня Корсак,—гэтых малюнкаў нам не забыць ніколі.

— А бывае,—расказвае Валодзя Макарэвіч,—як хлыне дождж—толькі трымайцеся! Прыкрыем зерне брызентам, а самі ў палатках сядзім. Пройдзе хмара—мы зноў на ток. Пракапаем адводныя каналы для стоку і працягваем працаваць.

Вось так наступаюць сапраўдныя гаспадары, якім дорага кожнае зерне!

Старшыня прафкома Д. Марчанка зачытвае водгук кіраўнікоў соўгаса імя Фрунзе. У ім гаворыцца, што студэнты БДУ імя В. І. Леніна з гонарам выканалі ўскладзеныя на іх надзеі.

Сакратар камітэта комсамола Е. Бабосаў уносіць вялікі сноп пшаніцы, акуратна перавязаны чырвонай істужкай. Гэты сувенір студэнты прывезлі з сабой з цаліны. Цяпер пад бурныя апладысменты Бабосаў уручае яго Гаўрылу Аляксеевічу Павецьеву.

— Няхай гэты сноп будзе для вучоных універсітэта напамінаннем аб тым, што яны павінны няспынна працаваць у кантакце з калгасамі, каб і на беларускай зямлі паўсюды быў вырашчаны такі багаты ураджай,—сказаў Гаўрыіл Аляксеевіч.

І сцены зала, здаецца, гатовы былі рухнуць ад апладысментаў, раздаўшыхся пасля гэтых слоў. Усе ўстаюць.

А пасля аб'явілі, што 247 студэнтаў узнагароджаны Граматамі і значкамі ЦК ВЛКСМ, Граматамі Кустанайскага абкома комсамола і Камышынскага райкома комсамола. Гэтыя пачэсныя узнагароды яны заслужылі.

Ну што-ж, сапраўды, яны зрабілі? Гэтае пустое пытанне можа задаць толькі той у бацінках на мікрапоры і дзіка-каляровым гальштуку. Яго няма сярод гэтых вясёлых, жыццерадасных студэнтаў. Ды яго поснай, абыякава унылай фізіяноміі і не месца тут. Хіба-ж ён можа з свайго «прыгожага» далёкага зразумець усю героіку здзейсненай працы? Наўрад ці! Падобныя-ж тыпы не разумеюць таго, да чаго імкнуцца, калі толькі наогул яны да чаго-небудзь імкнуцца. Спытайце любога з гэтых сядзячых у зале студэнтаў:

— Як вы глядзіце на сваю працу на цаліне?

— Гэта было вельмі цікава!— адказвае Іра Кісялёва.—Словамі аб гэтым не раскажаш. Гэта патрэбна перажыць, каб зразумець.

Любы студэнт пацвердзіць яе словы, любы скажа вам, што праца на цаліне з яе цяжкасцямі і нечаканасцямі і ёсць тая рамантыка, аб прапажы якой гэтак шчодра льюць слёзы новаяўленыя «пячорыны», льюць слёзы не таму, што сапраўды хочуць вярнуць гэтую комсамольскую рамантыку, а для таго, каб апраўдаць сваю асабістую трусасць, сваё бяссілле ў барацьбе з цяжкасцямі, сваю нікчэмнасць.

Мітынг закончан. Пачынаюцца танцы. Кружацца першыя пары. Тут простыя і сціплыя студэнты, гатовыя пайсці па першаму клічу Партыі і загаду свайго сэрца без шумных фраз і ўра-патрыятычных пачуццяў куды пажадана і рабіць, што пажадана. Гэта Надзя Лось, Іна Кананічанка, Эла Шалаева, Сяргей Шчэрба, Галя Іванова, Віктар Карамазаў, Уладзімір Макарэвіч, Віталь Пшанічны, Соф'я Лемеш, браты Валерыі і Уладзімір Вязевіч, Ваня Саламевіч, Канстанцін Цыбулька, Рычард Адамовіч і многія, многія іншыя, тыя, што складаюць большасць у нашых студэнцкіх аўдыторыях. Гэта і ёсць героі нашых дзён, людзі без шуму і трэску будуючыя комунізм. Сёння яны ездзілі на цалінныя землі як памочнікі, а заўтра паедуць туды ўжо сапраўднымі гаспадарамі і назаўсёды.

Анатоль ГЕРУС.

НЕ, НЕ ЗАБЫЦЬ НАМ ГЭТЫХ ДЗЁН!

Назаўсёды ў нашай памяці застануцца тыя вечары, калі, сабраўшыся ў палатцы пасля працы, мы слухалі расказы цалліннікаў аб першых днях працы, аб стварэнні соўгаса імя Горкага, у якім давялося нам працаваць.

Так, гэта сапраўды цудоўныя людзі, сапраўдныя патрыёты! У час пасяўной кампаніі 37 чалавек паднялі і засеялі 4.980 гектараў за 13 працоўных дзён.

Нам пасчаслівілася трапіць у 2-ую брыгаду, перадавую ў соўгасе. З першага-ж дня мы дружна ўключыліся ў працу. Упершыню нам давялося выконваць розныя работы: нагружаць машыны зернем, буртаваць, сушыць і пералапачваць яго. У час уборачнай кампаніі ў брыгадзе працавалі кругласутачна. І мы, студэнты, таксама, раздзяліўшыся на дзве групы, працавалі днём і ноччу, снедалі і вячэралі на таку. Стараючыся як мага хутчэй разгружаць машыны, каб не прастайвалі камбайны, мы вырашылі разгружаць па чатыры чалавекі. Такім чынам, машыну, звычайна, разгружалі за 50—60 секунд.

Да 1-га верасня наша брыгада закончыла ўборку ураджаю першай у соўгасе. Якая гэта была для нас радасць! У гэтым-жа ёсць і наша заслуга, часцінка і нашай працы.

Брыгада № 2 заваявала пераходны Чырвоны Сцяг у час пасяўной і уборачнай.

Мы добра пасябравалі з цалліннікамі. Да і як не пасябраваць з такімі цудоўнымі людзьмі, якія так многа зрабілі і робяць для Радзімы!

У мінуты развітання мы былі ўпэўнены, што наша сувязь з цалліннікамі не парвецца. Гэта наш абавязак—дапамагаць тым, хто працуе на карысць любімай Радзімы.

С. КУРБАТАВА,
Н. ГЕСЬ,
студэнты III курса біялагічнага факультэта.

НА ЗДЫМКАХ (злева направа): С. Курбатава, Н. Гесь, Р. Зелянкоўская.

ДЗЯКУЮЧЫ ДРУЖНАЙ ПРАЦЫ

Нам давялося працаваць у сёмай брыгадзе зернесоўгаса імя Фрунзе. Брыгада павінна была убраць ураджай як мага хутчэй, каб унесці свой уклад у справы выканання абавязацельстваў, узятых Казахстанам у социялістычным спаборніцтве з Сібірру.

Адзінаццаць трактараў і камбайнаў працавалі днём і ноччу, не заціхаючы ні на хвіліну. Ажыўлена ішла работа і па таку. Хоць тут былі зернепульты, аўтапагрузчыкі і зернеачышчальныя машыны, працаваць усё-ж даводзілася вельмі многа. Рабочы дзень цягнуўся 12—16 гадзін. Але ніхто з нас не скардзіўся на цяжкасці.

Дзякуючы дружнай рабоце, у нашай брыгадзе быў своечасова ўбраны ураджай і дзяржава атрымала звыш 5 тысяч тон зерня.

Р. ЗЕЛЯНКОЎСКАЯ,
студэнтка 2-га курса гістарычнага факультэта.

НА ЗДЫМКУ: Е. Бабосаў уручае Г. А. Павецьеву сноп пшаніцы, прывезены з цаліны.

Фото Э. Дамарацкага.

Вашы імёны будзем успамінаць з удзячнасцю

Калектыў студэнтаў Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна знаходзіўся ў зернесоўгасе імя Фрунзе з 28-га ліпеня па 15 верасня 1956 года.

З першых дзён знаходжання ў соўгасе студэнты актыўна ўключыліся ў працу, паказваючы ўзоры дысцыплінаванасці і арганізаванасці.

Асабліва добра праявіў сябе студэнцкі калектыў у час уборкі хлябоў. Моладзь працавала ў асноўным па 16—18 гадзін у суткі і, нягледзячы на цяжкія кліматычныя ўмовы, паказала высокія узоры самаадданай працы. Дзякуючы напружанай працы комсамольцаў, працуючых на дзевяці таках, соўгас у кароткі тэрмін сабраў ураджай пшаніцы ў 2,6 мільёнаў пудоў з 29 тысяч гектараў пасеўнай плошчы.

Наш соўгас—адзін з перадавых у раёне па ўборцы ураджаю і здачы хлеба дзяржаве. У гэтым, безумоўна, вялікая заслуга студэнцкага калектыва. Сваёй працай яны заваявалі аўтарытэт і павагу рабочых соўгаса, з гонарам справіліся з ускладзенай на іх задачай.

Рабочыя і кіраўніцтва соўгаса з глыбокай удзячнасцю будуць успамінаць імёны студэнтаў Беларускага універсітэта імя В. І. Леніна, якія з комсамольскім аганьком, з уласцівым нашай моладзі задорам працавалі на ўборцы ураджаю ў нашым цалінным зернесоўгасе.

ЕЎЛАХАЎ,
дырэктар зернесоўгаса імя Фрунзе,
СТРУКАЎ,
сакратар партыйнай арганізацыі соўгаса,
ЛЕБЕДЗЕЎ,
старшыня рабочага камітэта.

ЗА КАРЭННАЕ ПАЛЯПШЭННЕ ВЫКЛАДАННЯ ГРАМАДСКІХ НАВУК

(працяг, пачатак на 1 стар.)

Студэнтка гэтага-ж курса Т. Цімашчук не мела ніякага уяулення аб тым, як павысіць прадукцыйнасць працы, для чаго гэта трэба, чаму партыя змагаецца за павышэнне прадукцыйнасці працы, хаця яна прыводзіла асноуныя выказванні па гэтаму пытанню, проста зазубрыушы іх.

Такія прыклады, нажаль, не адзіны. Больш таго, у нас частыя факты, калі студэнт атрымоувае выдатную або добрую адзнаку па марксізму, па гістмату, а сам у той час дапускае амаральныя учынкі; калі такі студэнт нядрэнна адказвае на пытанне аб неабходнасці барацьбы з буржуазнымі перажыткамі у свядомасці людзей, а сам псуе мэблю, ламае лаукі, сталы, за якімі займаецца. Усё гэта—вынік дагматычнага вывучэння тэорыі, адрыву яе ад жыцця, вынік таго, што да усведамлення студэнта не дайшла істотнасць марксізма.

Кафедры грамадскіх навук нашага універсітэта ажыццяуляюць зараз перабудову сваёй работы у святле гістарычных рашэнняу XX з'езду КПСС. Усе яны глыбока абмеркавалі матэрыялы з'езду, рашэнні ЦК КПСС «Аб пераадоленні культа асобы і яго выніках» і распрацавалі канкрэтныя мерапрыемствы, накіраваныя на карэннае паляпшэнне навукова-даследчай работы і выкладання марксізма-ленінізма. Значную дапамогу выкладчыкам грамадскіх навук аказала у гэтай справе правядзенне нядауна нарады-семінару кіраунікоу, сакратароу партыйных арганізацый вышэйшых навучальных устаноу, дэканау факультэтау і выкладчыкау грамадскіх навук. Удзельнікі нарады заслухалі і абмеркавалі даклад сакратара ЦК КПБ тав. Гарбунова Ц. С. аб выкладанні грамадскіх навук і выхаваучай рабоце у ВНУ у святле рашэнняу XX з'езду КПСС, сканцэнтраваушы увагу на крытыцы недахопау выкладання грамадскіх навук у вышэйшых школах.

Асабліва важныя і вялікія задачы стаяць перад кафедрай гісторыі КПСС, таму што, як вядома, іменна у выкладанні і вывучэнні гісторыі Комуністычнай партыі Савецкага Саюза шкодныя вынікі культа асобы сказаліся найбольш моцна. Скажаліся многія гістарычныя факты, былі адданы забыццю важнейшыя указанні В. І. Леніна, роля якога, як стваральніка партыі і першай у свеце соцыялістычнай дзяржавы, сур'ёзна паніжалася; многія этапы жыцця і барацьбы нашай партыі асвятляліся з пазіцый варожага марксізму-ленінізму культа асобы. Усё выкладанне курса будавалася на аснове «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)», які мае шэраг недахопау і памылак тэарэтычнага і фактычнага парадку. Зыходзячы з крытычнай ацэнкі становішча навуковай распрацоукі і вывучэння гісторыі КПСС, дадзенай XX з'ездам, і абапіраючыся на яго гістарычныя рашэнні, кафедра гісторыі КПСС прыняла рад практычных мер, накіраваных на удасканаленне выкладання гісторыі КПСС, на павышэнне ідэйна-тэарэтычнага узроуню лекцый і семінарскіх заняткау. Кафедра вырашыла у мэтах забеспячэння усебаковага калектыунага абмеркавання асноуных пытанняу, прадугледжаных новай праграмай па гісторыі КПСС, стварыць дзве метадычныя секцыі: выкладчыкау, якія вядуць заняткі на першых курсах, і выкладчыкау, якія вядуць заняткі на другіх курсах. На пасяджэннях гэтых секцый прапанавана абмеркаваць змест кожнай лекцыі да таго часу, пакуль яна будзе прачытана студэнтам.

Першы вопыт паказвае, што гэтае мерапрыемства акажа вялікую дапамогу выкладчыкам. На адбыушыхся першых пасяджэннях секцый разгарнулася творчае абмеркаванне важнейшых палажэнняу лекцый, выкладчыкі абмяняліся думкамі аб парадку выкладання матэрыяла, аб выкарыстанні дадатковых крыніц. Секцыям таксама прапанавана падвергнуць глыбокаму метадычнаму разбору кожную тэму семінарскіх заняткау. Секцыя выкладчыкау першых курсау распрацавала ужо і абмеркавала план першага семінара па «Маніфесту комуністычнай партыі».

Найбольш складаныя і важныя пытанні курса выносяцца на абмеркаванні усёй кафедры. Распрацаваны план работы кафедры гісторыі КПСС прадугледжвае абмеркаванне сцэнаграм-лекцый, арганізацыю рэгулярнага узаеманаведвання лекцый і семінарау з паследуючым таварыскім абмеркаваннем вынікау узаеманаведвання.

Канкрэтныя практычныя мерапрыемствы па карэннаму паляпшэнню выкладання грамадскіх навук у святле рашэнняу XX з'езду КПСС распрацаваны кафедрамі дыялектычнага і гістарычнага матэрыялізму, гісторыі філасофіі, і палітычнай эканоміі. Кафедры прадугледзелі разгортванне творчага абмеркавання важнейшых актуальных праблем, узмацнення кантролю за чытаннем лекцый і правядзеннем семінарскіх заняткау. Задача цяпер састаіць у тым, каб усе намечаныя мерапрыемствы строга праводзіліся у жыццё, каб кафедры не паслаблялі сваёй увагі і кантролю за справай палепшання выкладання.

Канчатковае пераадоленне дагматызма і начотніцтва у навукова-даследчай рабоце і у выкладанні грамадскіх навук, няспынная барацьба за творчае засваенне марксізма-ленінізма усімі студэнтамі—такая ганаровая задача філосафау, гісторыкау, эканамістау і юрыстау нашага універсітэта, якая выцякае з гістарычных рашэнняу XX з'езду КПСС.

В. СІКОРСКІ,
кандыдат філасофскіх навук.

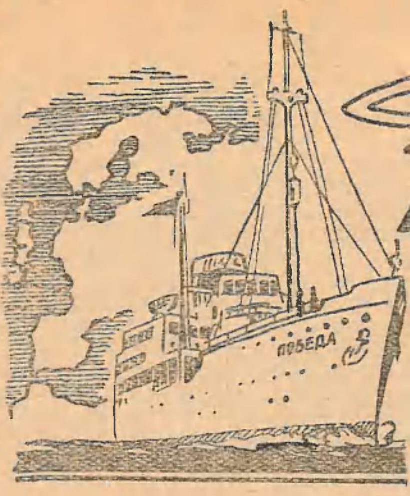

Падарожжа вакол Еўропы

(працяг, пачатак у №№ 23, 24)

Парыж пакінуу у нас незабыунае уражанне. Прыгожы горад са славутай Эйфелевай башняй, з Саборам Парыжскай Богамаці, з цудоунейшым будынкам тэатра оперы, Елісейскімі палямі і Булонскім лесам выклікае пачуццё задавальнення. Але больш за усё нам спадабаліся людзі Парыжа. Яны гулялі па вуліцах, заходзілі у магазіны і выносілі адтуль свае невялікія пакупкі.

Праязджаючы па вуліцах, мы бачылі бязлікія кафэ, запоуненыя парыжанамі. Наш экскурсавод сказау, што парыжане вельмі любяць паесці. На добрую вячэру яны могуць прамяняць усе развесяленні. А ў Парыжы кілограм мяса каштуе 1.000 франкау. Дарагі хлеб і іншыя прадукты. Сярэдні заработак рабочага складае 20—25 тысяч франкау у месяц.

Наш экскурсавод расказвау нам, што сярэдні клас у Францыі вельмі пакрыуджаны, жыць цяжка, але урад пакуль што не абяцае нічога лепшага.

Пасля прагляду славутасцей Парыжа, мы доуга гулялі па яго вуліцах. Парыжане прыслухоуваліся да нашай рускай мовы, і калі упэуніліся, што мы сапрауды турысты Савецкага Саюза, іх віншаванням не было канца.

Вельмі цёпла сустрэлі нас на заводзе Рэно. Размясціуся ён на далёкай ускраіне Парыжа. Калі толькі турысты з'явіліся на тэрыторыю завода, рабочыя павыходзілі насустрач. Яны шчыра усміхаліся, ветліва махалі рукамі. На працягу усяго нашага шляху па заводу мы бачылі шматлікія усмешкі, і нам яшчэ і яшчэ раз хацелася паціснуць гэтыя мазолістыя рукі працоуных, сапраудных гаспадароу Францыі і Парыжа.

Мы добра памяталі і аб тым, што такія вось працоуныя мазолістыя рукі упершыню у гісторыі, яшчэ у 1871 годзе стварылі Парыжскую комуну.

Пасля таго, як мы раздалі французскім рабочым сувеніры і цёпла развіталіся з імі, мы паехалі на магільнік, дзе былі расстрэляны комунары. Парыжанкі, якія гулялі там, ахвотна праводзілі нас да сцяны Комунарау. Каменная сцяна са слядамі куль нічога асаблівага не прадстауляла сабой, але для нас гэта было дарагое сэрцу месца, і тыя кветкі, якія мы пакінулі ля гэтай сцяны, засталіся як сімвал любві савецкіх людзей да гераічнага рэволюцыйнага мінулага французскага народа.

Тут-жа метрах у 3—4 былі магілы дачкі К. Маркса і Поля Лафарга. Амаль побач з гэтымі магіламі знаходзілася брацкая магіла французскіх патрыётау, якія былі закатаваны гітлерауцамі у концлагеры у час другой сусветнай вайны.

У Парыжы мы наведалі новы кінотэатр «Сінерама». Трэба адзначыць, што з пункту погляду дасягненняу тэхнікі гэта апошняе яе слова у галіне кіно. Аднак сюжэты тут выбіраюцца такія, якія прымушаюць гледачоу, не прывыкшых да падобных трукау, уздрыгваць. Увесь кінасеанс пабудаваны на некалькіх сюжэтных лініях. У зале стаіць такі візг, шум, што становіцца незразумелым: каму патрэбны такі змест.

Пасля некалькіх фізкультурных эпізодау, урыукау з оперы «Аіда» раптам пачынаецца цэлая галерэя сюжэтау, прысвечаных усхваленню Амерыкі. Дзіка глядзець на нахабнае навязванне французскаму народу амерыканскай ідэалогіі і інтарэсау.

Іншыя кінотэатры Парыжа таксама дэманструюць на сваіх экранах амерыканскія і англійскія кінофільмы, такія як «Я авантурыст» і іншыя.

Калі мы спыталі аднаго работніка кіно, чаму у іх не ідуць добрыя французскія карціны, такія, як «Пармская абіцель» або «Чырвонае і Чорнае», ён адказау, што такія карціны у іх не дэманструюцца. Французскі глядач можа глядзець толькі амерыканскія і англійскія фільмы.

З Парыжа мы паехалі у порт Гавр. Там, нягледзячы на праліуны дождж, было многа французау. Яны прыйшлі развітацца і пажадаць нам шчаслівага шляху. Група французскіх юнакоу спявала «Інтэрнацыянал» на французскай мове.

Наш цеплаход пакінуу Францыю і накіравауся да берагоу Італіі.

Мы праплылі каля берагоу Іспаніі і Партугаліі і праз шэсць дзён прыехалі у Неапаль.

А. С. ЛАКІЗА,
кандыдат філасофскіх навук.

(Працяг будзе)

НА ЗДЫМКАХ: 1. Аутобус, у якім падарожнічалі савецкія турысты па Парыжу. 2. На адной з вуліц Парыжа. 3. Тэатр Гранд-опера.

ПІСЬМЕННІК-БАРАЦЬБІТ

Лу Сінь

Споунілася семдзесят пяць год з дня нараджэння Лу Сіня, найвялікшага пісьменніка, творчасць якога завяршыла сабой старую эпоху кітайскай літаратуры і адкрыла новую.

Сын сялянкі і правінцыяльнага інтэлігента, Лу Сінь прайшоу сваю складаную школу жыцця. Першыя крокі яго у літаратуры адносяцца да пярэдадня 1905 года, калі ён, не адважваючыся пісаць сам, усю увагу аддавау перакладам творау прыгнечаных народау, сярод якіх больш за усё было рускіх, польскіх і балканскіх аутарау. Звярнуушыся да арыгінальнай творчасці, Лу Сінь імкнууся з дапамогай мастацкай літаратуры уплываць на змену грамадства.

Апавяданнем «Дзённік вар'ята» Лу Сінь пачау штурм крэпасцей ворага на фронце культуры; ён паказау людаедскае аблічча імперыялістычнай цывілізацыі. Гэта апавяданне пісьменнік закончыў поуным гуманнасці заклікам: «Выратуйце, выратуйце дзяцей!» Выратаванне усіх наступных пакаленняу шматмільённага Кітая Лу Сінь бачыу у барацьбе, у пераадоленні рабскай псіхалогіі мільёнау сялян. Іменна гэтым пачуццём напоўнены яго лепшы твор «Сапраудная гісторыя А-К'ю». У збіральным, сапрауды тыповым характары А-К'ю Лу Сіню удалося адлюстраваць нацыянальна-гістарычныя заганы старога феадальнага Кітая настолькі выразна, што і цяпер у публіцыстычных выступленнях скарыстоуваецца збіральнае разуменне «ак'юізм». Вялікі пісьменнік, творчасць якога займае у нашай свядомасці месца поруч з Чэхавым і Горкім, зразумеу і паказау тое, што ён сам называу «глыбока мауклівай душой кітайскага народа», сказау свае слова аб сапрауды вялікім народзе, які—паводле слоу Леніна—умее не толькі марыць аб свабодзе і роунасці, але і змагацца супраць спрадвечных прыгнятальнікау Кітая.

І як дэкан літаратурнага факультэта універсітэта імя Сун Ятсена, і як супрацоунік прагрэсіунай прэсы у гады падполля і гаміндаяускага тэрору, Лу Сінь нязменна заставауся на пасту «палкаводца культурнай рэволюцыі Кітая» (Мао Цзэ-дун).

Ён перакладау і выдавау Гогаля і Чэхава, Горкага і Луначарскага, Фурманава і Серафімовіча; вёу ажыуленую творчую перапіску з маладымі літаратарамі Кітая і часопісамі Масквы. Ва умовах крывавага тэрору гаміндаяускіх «паходау» супраць рэволюцыйнай культуры Лу Сінь стау вялікім дзеячом кітайскай культурнай рэволюцыі.

Усе свае сілы Лу Сінь аддавау маладому пакаленню. Ён вучыу кітайскае студэнцтва, а калі адбыліся першыя рэволюцыйныя выступленні кантонгскіх студэнтау, Лу Сінь першым паведаміу прауду аб іх усяму свету.

За некалькі месяцау да смерці, калі пісьменнік быу прыкаваны да ложка і у яго не было сіл трымаць у руках ліст паперы, ім была арганізавана і адкрыта выстаука савецкай гравюры у Шанхаі. Аб гэтай выстауцы ён надрукавау артыкул у газеце «Шэньбао».

У гэтым артыкуле Лу Сінь гаворыць аб поспехах у развіцці соцыялістычнай культуры усіх народау СССР. Ён выказвае глыбокае разуменне жыватворнай ленінскай нацыянальнай палітыкі.

Асаблівую увагу Лу Сіня на гэтай выстауцы прыцягнулі «творы маладых мастакоу...» якія-як ён пісау—знаёмяць нас са шляхамі мірнага будауніцтва на аснове калектыуных намаганняу народа...

Дацэнт Д. Е. ФАКТАРОВІЧ.

НА КАЛГАСНЫХ ПАЛЯХ МІНСКАГА РАЁНА

У ПРАЦЫ І Ў ПЕСНІ

Тамара Рабуніна усхапілася нібы ад нейчага крыку.

— Няужо праспала?—мільганула трывожная думка. Дзяўчына запаліла лямпу, зірнула на гадзіннік: было чатыры гадзіны раніцы.

— Не, якраз добра,—з палегкай уздыхнула яна.—Да шасці гадзін снеданне у мяне будзе гатова.

Тамара сёння дзяжурная. Яна абавязана накарміць сяброўак смачнай сытнай ежай.

— Што-небудзь новае трэба зрабіць, мяркуе яна. Учора, напрыклад, Клара Сідарэнка прыгатавала на снеданне бліны. Усе дзяўчаты пахвалілі яе: атрымаліся яны даволі смачныя. А зараз Тамара мяркуе, чым-бы парадаваць дзяўчат сёння.

— А што, калі напячы дранікаў з маслам? Яны вельмі добрыя будуць!

У шэсць гадзін, калі на стале дыміўся гарачы суп з макаронаў, а на патэльні пішчэлі аладкі, Тамара разбудзіла сяброўак.

— Час ужо, дзяўчаткі, мыйцеся хуценька, нам сёння трэба раней выйсці на працу,—сказала яна.—Каля студні я бачыла брыгадзіра, ён сказаў, што будзем выбіраць агуркі для адпраўкі ў горад.

— Ну і клапатлівая ў вас сёння маці,—пажартаваў гаспадар, у якога кватэруюць дзяўчаты.— Добрая будзе гаспадыня. А потым, крыху падумаўшы, дадаў:

— Спяшацца не трэба вельмі, дзень вялікі, напрацуецеся.

— Спазняцца не хочацца,— растлумачыла Рыта Клімовіч.— Учора нейкі дзядуля сказаў, што карысці ад нас мала. Гэта ён прыпомніў мінулы год, калі студэнты не вельмі ахвочы былі да працы, выходзілі на поле ў дзесятай гадзіне, а то і пазней.

— І вось нам трэба даказаць, што студэнты не ўсе такія,—падтрымала сяброўку Таня Маргалік,—што мы не баімся рукі запэцкаць і можам добра працаваць.

У той дзень дзяўчаты першымі выйшлі на брыгадны двор. З кошыкамі ў руках, яны накіроўваліся да грады. Працавалі старанна. Да снедання выбралі трохтонную машыну агуркоў. А пасля снедання выбіралі моркву.

За першы тыдзень дзяўчаты заслужылі усеагульную павагу ў брыгадзе. Праўда, у першы дзень, калі яны выйшлі выбіраць бульбу, чуліся рэплікі:

— Якая з іх дапамога! Хіба ім бульбу рыць з такімі далікатнымі рукамі? Гарадскія усе, да працы ў калгасе не прывыкшыя.

Гэтыя словы пакрыўдзілі дзяўчат, хаця яны і гарадскія, але з любой працай знаёмства мелі. Клара нават неаднойчы касіла.

— Можа па дзве на баразну станеце?—спытаў у іх брыгадзір Міхась Вашкалай.

— Навошта, ці мы адстанем ад іншых? — пакрыўджана спытала Ліля Маўрына.

— Дарэмна вы не спадзеецеся на нашы рукі,—дадала Тамара Рабуніна.

Працавалі яны з агеньком, па-комсамольску. Нават наперадзе калгаснiц ішлі. А калі закончыўся працоўны дзень, брыгадзір паведаміў, што студэнткі выбралі па шэсць сотак кожная.

— Малайцы, дзяўчаты,—пахваліў ён іх,—даруйце, калі пакрыўдзілі.

Зараз працуюць студэнткі у асноўным на агародзе, выбіраюць памідоры, агуркі, моркву. Штодзень з калгаса ў Мінск накіроўваюцца дзве-тры аўтамашыны, нагружаныя іх працавітымі рукамі.

А вечарам з кватэры, дзе жывуць дзяўчаты, вылятае задорная песня. Разам са студэнтамі аддзялення журналістыкі яны рыхтуюць канцэрт для калгаснікаў.

Есць у іх і іншыя клопаты. Трэба выпусціць у калгасе насценную газету, дапамагчы правесці канферэнцыю чытачоў.

— Усё гэта наша справа,—гавораць студэнткі,—мы павінны не толькі дапамагчы калгаснікам ва ўборцы ўраджаю, але і наладзіць культурны адпачынак.

Так жывуць і працуюць зараз студэнткі 4-га курса аддзялення рускай мовы і літаратуры.

Ф. ТРАПНЫ.

НА ЗДЫМКАХ: 1. Сяброўкі яшчэ спяць, а Тамара Рабуніна сёння дзяжурная, таму вады трэба прынесці да першых праменняў сонца. 2. На агародзе. (злева направа) Таня Маргалік, Тамара Рабуніна і Рыта Клімовіч збіраюць памідоры.

Фото П. Беражкова.

ЦІ ТАК ПАВІННЫ ПРАЦАВАЦЬ КОМСАМОЛЬЦЫ?

У нашу брыгаду прыехалі 12 студэнтаў 4-га курса аддзялення журналістыкі. Калектыў невялікі, але пры умове добрасумленнай працы ён можа зрабіць многае.

Нажаль, студэнткі у нашай брыгадзе працуюць дрэнна. Гэта І. Куніцкая, Н. Зенчанка, А. Котава, А. Чарнова, С. Скакун і іншыя. Як правіла, яны выходзяць у поле пазней калгаснікаў, працуюць недобрасумленна.

Мы не патрабуем ад іх больш таго, што робяць калгаснікі. Але ў сваёй арганізаванасці, згуртаванасці, дысцыпліне яны абавязаны паказваць прыклад працаўнікам калгаснай вёскі, задаваць тон усёй працы. Але замест гэтага атрымліваецца іншае. Калгаснікі прыходзяць на поле ў час, а студэнткі амаль заўсёды спазняюцца, акрамя таго пакідаюць працу першымі.

Уборка бульбы у нас распланавана такім чынам, што на кожнай баразне павінен працаваць адзін чалавек. Але студэнткі працуюць па двое, трое, а ў суботу, 22-га верасня, і па чатыры чалавекі на баразне.

Праўда, ёсць сярод студэнцкага калектыва і працавітыя дзяўчаты. Вось, напрыклад, Б. Трусевіч. Яна заўсёды імкнецца працаваць так, каб не сорамна было перад калгаснікамі, і таму калгаснікі паважаюць яе. Але інакш глядзяць на яе сяброўкі-аднакурсніцы. Замест таго, каб узяць з яе прыклад, яны ўсяляк ганьбяць яе, лічаць выскачкай.

Наперадзе яшчэ дзве нядзелі працы. Можна зрабіць многае. Але для гэтага трэба працаваць сумленна. Мне здаецца, што для гэтага і прыслалі да нас у калгас студэнтаў. А калі некаторыя лічаць працу ў калгасе ганебнай для сябе, то ім не месца сярод нас. Нам патрэбны сапраўдныя комсамольцы, а не ныцікі і гультаі.

А. ВАРЭНІК,
брыгадзір III паляводчай брыгады калгаса імя Красіна.

Хто працуе лепш?

Раніца на гэты раз выдалася халодная. Але працоўны дзень у калгасе «Кастрычніцкая рэвалюцыя», як заўсёды, пачаўся вельмі рана. Ледзь толькі развіднела,— на вуліцах вёскі пачуліся галасы, заскрыпелі каліткі. Гэта выходзяць на працу калгаснікі і іх памочнікі—студэнты. Ідуць яны пацепваючыся ад халоднага асенняга ветру, які падкрадваецца пад целагрэйку, за каўнер і міжволі прымушае крочыць бадзёра, хутка.

Кожны адпраўляецца на свой участак. Адны ідуць на уборку ільну, другія—капаць бульбу, трэція—на малацьбу. Праца ёсць для усіх.

На уборцы ільну сёння працуюць студэнты III курса аддзялення геаграфіі і II курса аддзялення беларускай мовы і літаратуры. Але працуюць яны ў розных брыгадах. І між імі устанавілася як-бы спаборніцтва. Кожная брыгада імкнецца працаваць якасней і хутчэй. Але хто-ж працуе лепш?

З гэтым пытаннем мы звярнуліся да старшыні калгаса тав. Блінкова:

— Цяжка сказаць, якая з брыгад працуе лепш,— гаворыць старшыня.—А потым, крыху падумаўшы, дадае:

— Бадай, географы. А лепш за усё схадзіце на поле і паглядзіце самі.

Ўдоўж шырокага участка поля, пакрытага залацістым ільном, ланцужком расцягнуліся дзяўчаты. Тут працуюць 18 студэнтак III курса аддзялення геаграфіі. Яны церабяць лён. Умелыя рукі дзяўчат хутка вырываюць сцеблі паспеўшага ільну і акуратна складваюць яго у невялікія снопікі.

Гледзячы на іх, цяжка паверыць, што многім з іх гэта праца тры дні таму назад была зусім незнаёма.

— Калі брыгадзір пасылаў нас на лён,—гаворыць Аня Пятровіч,—ён і не меркаваў, што мы зможам працаваць не горш калгасніц.

— Але мы яго прыемна здзівілі,—падтрымлівае сяброўку Зіна Чыкілёва.

Сёння дзяўчаты вырашылі закончыць уборку ільну на гэтым участку, а таму працавалі асабліва напружана. Усё меншым і меншым станавіўся участак няўбранага ільну, а ззаду, быццам вартавыя, сталі акуратна складзеныя невялікія снопікі ільну. Асабліва актыўна працуе правы фланг, там—Ядзя Татарынава, Неля Цітова, Люся Дзелянкоўская і Зінаіда Шышэя. Ды і астатнія не горш. Вось толькі Аня Скаромнік, Тося Бурлак і Ніна Мурашкіна крыху адсталі. Але яны стараюцца як мага хутчэй нагнаць сяброўак.

— Нічога, да вечара мы абавязкова дагонім іх—падбадзёрвае Ніна Мурашкіна.

Сюды-ж на поле толькі што прывезлі свежыя газеты. Але іх толькі дзве, а жадаючых даведацца аб навінах многа. Як-жа быць? Вырашылі чытаць па чарзе.

— Крыўдзіць нас прафком,— гаворыць Аня Ур'ева,—за дзесяць дзён працы першы раз да нас прывезлі газеты, ды і то толькі дзве.

Прачытаўшы газеты, сяброўкі вярнуліся да працы.

Добра арганізавана праца і ў другой студэнцкай брыгадзе, якая таксама убірае лён. Гэта студэнткі II курса аддзялення беларускай мовы і літаратуры. Асабліва актыўныя тут Тамара Рымкевіч, Аня Шчэрбачэня, Таіса Клімовіч і многія іншыя.

Так што цяжка сказаць, хто працуе лепш—географы ці філолагі. Адно толькі можна з упэўненасцю сказаць, што усе яны працуюць па-комсамольску, добрасумленна выконваюць свой абавязак.

У гэтым-жа калгасе, але у другой паляводчай брыгадзе, працуюць студэнты III курса аддзялення рускай мовы і літаратуры. Яны убіраюць бульбу.

— У іх на поле працуе бульбаўборачны камбайн —«ККР-2», таму праца намнога палегчана,— сказаў нам старшыня калгаса тав. Блінкоў.

І сапраўды, камбайн тут працуе, але што датычыцца палегчання працы і тэрмінаў уборкі, то вынікі павінны быць значна лепшымі. Бульбаўборачны агрэгат тут не толькі не палягчае працу, але нават, ускладняе яе. У гэтым павінна праўленне сельгасарцелі, якое не змагло забяспечыць камбайн неабходнай колькасцю пляцёных кошыкаў і своечасова ачысціць участак ад каменняў. Таму вось і атрымліваецца, што камбайн не убірае бульбу, а толькі узрыхляе глебу, перамешваючы яе з клубнямі і каменнем. Усё гэта выклікае дадатковую затрату часу і працы.

— З-пад звычайнага плуга і то лягчэй выбіраць бульбу, чым з-пад такога камбайна,—скардзяцца студэнты. І у жарты яны па-свойму расшыфроўваюць марку камбайна «ККР-2»: «Копай картошку рукамі».

Акрамя уборкі ільну і бульбы студэнты выконваюць у калгасе розныя іншыя сельскагаспадарчыя работы: малоцяць грэчку, загатаўляюць жывёле на зімоўку сілас. І усюды яны працуюць з агеньком, з уласцівым нашай моладзі задорам. Нічога, што

часам даводзіцца працаваць у дрэннае надвор'е. Працоўны дзень з-за гэтага не зрываецца.

...Позьнім вечарам студэнты вяртаюцца з працы. Яны ідуць невялікімі грунамі і аб чым-та ажыўлена гутараць. Недзе на краю вёскі ўжо чуваць, як звонкі дзявочы голас зацягнуў песню, грае гармонік. І радасна становіцца ва усіх па душы, што іх праца, сумленная праца студэнтаў, прыносіць вялікую карысць калгасу. І, нягледзячы на стомленасць, кожны хоча спяваць, весяліцца. Ды і гэта зразумела— маладосць.

На здымках: І. Студэнткі III курса геаграфічнага факультэта цярэбяць лён. 2. Студэнткі II курса філфака Іна Нягрэй (злева) і Дуся Стральцова ставяць лён у бабкі.

ТЭКСТ Р. ТКАЧУКА,
ФОТО П. БЕРАЖКОВА.

ДРУГАКУРСНІЦЫ З ЮРФАКА

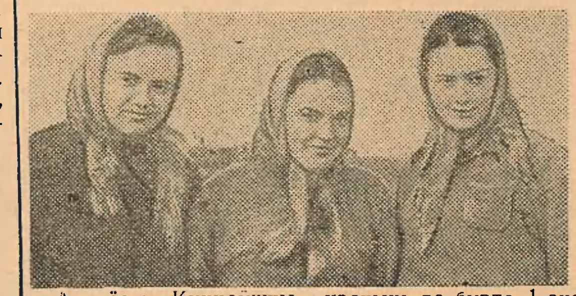

Ад вёскі Кунцаўшчына да бульбянога поля— рукой падаць. Кожны дзень групамі і паадзінку накіроўваюцца туды дзяўчаты-юрысткі. І хаця раніцою бывае даволі холадна, яны не адчуваюць марознага верасноўскага дыхання. Ад нястомнай працы хутка становіцца жарка.

Добрасумленна працуе на калгасных палях Святлана Захарчук. Працуе яна з энергіяй, без стомы. Легкімі рухамі абодвух рук «разваліла» куток баразны, і першы пяток клубняў са звонам скрыўся ў вядры. Яшчэ адзін пяток, дзесятак, а потым—вядро, пяць, дзесяць..

Вось Святлана выпрамляецца, поўнымі грудзьмі ўдыхае свежае падбадзёрваючае паветра, падхватвае поўнае вядро бульбы і таропка крочыць да бурта. І зноў за працу, карысную, патрэбную.

Крыху далей ад Святланы Захарчук у самага узгорку, працуе Людміла Міцкевіч. Праца ў яе таксама спорыцца—ад сваіх сяброўак яна не адстае. Вось толькі аднаго Людміла пужаецца—запэцкаць рукі. І з гэтай мэтай яна ў ясны сонечны дзень убірае бульбу у пальчатках. Што-ж, розныя характары бываюць у людзей!

Затое там, далей за узгоркам, ідзе гарачая барацьба за першынство. Спаборнічаюць трое: Ларыса Ксянзова, Людміла Арлова і Ала Адашкевіч. Сяброўкі працуюць радам —адна за другой—вельмі хутка і, галоўнае, чыста. Пасля іх бульбы днём з агнём не знойдзеш. Калгаснікі, якія працуюць побач, з гонарам адклікаюцца аб гэтых дзяўчатах.

Ірына Труханавіч, гаспадыня кватэры, дзе жывуць зараз Ларыса, Людміла і Ала з усмешкай гаворыць:

— Добрыя дзяўчаты. Пабольш бы такіх прыязджала. Іх ёсць за што дзякаваць — дапамагаюць нашаму калгасу па-комсамольску.

Многія з 33-х другакурснікаў-юрыстаў працуюць у сельгасарцелі імя Крупскай таксама добрасумленна, як Святлана Захарчук, Ларыса Ксянзова, Людміла Арлова і Ала Адашкевіч.

Фото і тэкст
М. Пільшчыкава і
П. Беражкова.

НА ЗДЫМКАХ: 1. Сяброўкі (злева направа) Л. Ксянзова, Л. Арлова, А. Адашкевіч. 2. Л. Міцкевіч на бульбяным полі.

Адрас рэдакцыі: Мінск, Універсітэцкі гарадок, Біякорпус, пакой 62, тэл. 2-07-19 Рэдактар А. ВОЛК.

АТ 01334 Друкарня выдавецтва БДУ. Зак. 1088 Тыраж 2000